

На основу стручног мишљења Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања број 011-00-802/2018-02 од 12.10.2018. године да је Одбор за социјални дијалог из члана 19. Посебног колективног уговора за радно ангажовање естрадно-музичких уметника и извођача у угоститељству („Службени гласник РС“, бр. 23/15, 13/18 и 37/18) надлежан да „даје мишљења о примени одредаба овог Посебног колективног уговора и упутства за његову примену“, те поводом бројних спорних питања и неуједначене праксе од стране послодаваца, агенција, естрадно-музичких уметника и извођача и других лица која учествују у његовој примени, **Одбор за социјални дијалог** који су образовали потписници ПКУ: Унија послодаваца Србије и Самостални синдикат естрадних уметника и извођача Србије, на својој седници дана 30.10.2018. године, доноси

УПУТСТВО

за примену Посебног колективног уговора за радно ангажовање естрадно-музичких уметника и извођача у угоститељству (у даље тексту: ПКУ)

1. Полазећи од стручног образложења објављеног под називом: „Обавезе послодаваца који ангажују извођаче естрадно-музичких програма“, објављеног у часопису Савеза рачуновођа и ревизора Србије у часопису „Рачуноводствена пракса“, бр. 18/19 – септембра 2018. године, Одбор за социјални дијалог упућује све субјекте који врше примену и контролу примене наведеног ПКУ да у пракси примењују одредбе објављеног стручног образложења.
2. Одбор посебно овим Упутством прецизира тумачење појединих одредаба ПКУ и указује на нека питања којима се у пракси на неадекватан начин примењују одредбе ПКУ и тиме крше и законски прописи:

А) Појам извођача естрадно-музичког програма

Посебан колективни уговор односи се на извођача, који обавља естрадно-музичку делатност, **што доказује УВЕРЕЊЕМ или ПОТВРДОМ издатом од стране удружења или организације**, чија репрезентативност је утврђена у складу са Законом која је потписник овог уговора, у смислу члана 2. ПКУ.

Репрезентативна удружења у култури, у складу са одредбама члана 64. Закона о култури, **издају јавну исправу – УВЕРЕЊЕ**, према утврђеном статусу лица које обавља **самосталну уметничку делатност из области културе**, само за лица која се пријављују на пензијско-инвалидско осигурање и здравствено осигурање на основу обављања самосталне делатности из области културе **и плаћају доприносе према Решењу Пореске управе** (провера се врши преко фотокопије Пријаве ПИО - М-1 или решења Пореске управе).

Репрезентативна удружења која издају уверење, из области *Остала музичка и говорна извођења културних програма* (вокални и инструментални извођачи народне, забавне, џез, поп и рок музике) су:

- **Савез естрадно-музичких уметника и извођача Србије (СЕМУС), који има 32 удружења чланица; и**
- **Удружење музичара џеза, забавне и рок музике Србије.**

За лица која немају статус самосталног музичког уметника или извођача естрадно-музичког програма (нису пријављени на ПИО и здравствено осигурање и не плаћају доприносе према Решењу Пореске управе), а обављају естрадно-музичку делатност (запослени, предузетници, пољопривредници, студенти, пензионери и др.), репрезентативни синдикат издаје

ПОТВРДУ о њиховом статусу. Репрезентативни синдикат, који издаје **ПОТВРДУ** је Самостални синдикат естрадних уметника и извођача Србије, (у даљем тексту: Синдикат).

Б) Појам послодавца

Посебан колективни уговор односи се на све послодавце у Републици Србији, у складу са **Одлуком Владе РС**, бр. 05 број 11-4153/2018-1 од 10.05.2018. године о проширеном дејству ПКУ. **Послодавцем се, у смислу овог колективног уговора, сматрају домаћа страна правна и физичка лица која обављају делатност угоститељства и туризма.**

Имајући у виду да дефиницијом послодавца није условљено да правно или физичко лице обавља **регистровану** угоститељску делатност, следи да се **послодавцем сматра свако правно или физичко лице, које ангажује извођаче естрадно-музичког програма.**

Уколико је послодавац физичко лице, он закључује уговор са извођачем естрадно-музичког програма, исплаћује му хонорар и проверава да ли тај извођач има уверење или потврду. Власник угоститељског објекта или сале за изнајмљивање, каоји је том физичком лицу дао у закуп објекат или на други начин омогућио коришћење угоститељског објекта, има обавезу да провери да ли извођач има **УВЕРЕЊЕ** или **ПОТВРДУ**, као и да ли је између физичког лица и извођача закључен уговор.

В) Ангажовање извођача

Извођач може бити радно ангажован у естрадно-музичком програму код послодавца и остваривати права утврђена Посебним колективним уговором, под условом да има УВЕРЕЊЕ, издато од стране репрезентативног удружења или ПОТВРДУ репрезентативног Синдиката за текућу годину, на основу којих обавезно се закључује ТИПСКИ УГОВОР о извођачком раду (делу), који је објављен уз ПКУ („Сл.гласник РС“, бр. 23/15).

Извођач је дужан да **УВЕРЕЊЕ** или **ПОТВРДУ** (копију), достави послодавцу, односно посреднику-агенцији (у наставку текста: посредник), приликом закључења Уговора о извођачком раду – делу у који се уписује број **УВЕРЕЊА** или **ПОТВРДЕ** која се прилажу уз Уговор. Извођач је дужан да **УВЕРЕЊЕ** или **ПОТВРДУ** (копију) и Уговор о радном ангажовању стави на увид инспекцијским службама и овлашћеном представнику (контролору) репрезентативног синдиката, који је закључио Посебан колективни уговор, а то је **Самостални синдикат естрадних уметника и извођача Србије – Београд** (у даљем тексту: Синдикат).

Послодавац је дужан да Синдикату обезбеди приступ подацима и информацијама неопходним за обављање синдикалних активности, а посебно везаних за примену одредаба Посебног колективног уговора, сходно одредбама члана 210. Закона о раду („Сл. Гласник РС“, бр. 24/05,... и 113/17). Ову обавезу такође има и посредник (агенција) при радном ангажовању извођача естрадно-музичког програма код послодавца, ако непосредно исплаћује хонорар извођачу.

Г) Нелегално ангажовање извођача

У досадашњој пракси путем контроле примене ПКУ констатовано је да поједина удружења грађана издају незаконито уверења односно потврде о статусу извођача које поједини послодавци прихватају и са њима закључују нелегалне уговоре о извођењу естрадно-музичких програма.

Посебно указујемо да Удружење музичара џеза, забавне и рок музике Србије издаје, неовлашћено, уверења и за лица која су запослена, пољопривреднике, предузетнике, пензионере, незапослена лица и сл. позивајући се на свој Статут и Закон о општеуправном поступку, а Законом о култури, Законом о раду као ни другим законима нису овлашћени да утврђују статус и воде евиденцију тих лица, а камоли да издају уверења о томе као јавне исправе.

На овај начин доводе у заблуду послодавце, контролоре Синдиката па чак и инспекцијске органе, јер за ова лица надлежан је само Самостални синдикат естрадних уметника и извођача Србије као потписник наведеног ПКУ, да издаје потврде о статусу за извођаче естрадно-музичког програма у угоститељству. Ово је наведеним ПКУ уговорено са Унијом послодаваца Србије (члан 2. ПКУ) да

би се могле примењивати одредбе члана 129. став 3. Закона о раду и одговарајуће стопе пореза или доприносе на хонораре извођача од стране послодаваца.

Д) Обрачун и плаћање пореза и доприноса на хонораре извођача

Послодавац је у обавези да са извођачем закључи **ТИПСКИ УГОВОР о извођачком раду – делу** и утврди висину хонорара у смислу члана 8. ПКУ и да обрачуна и уплати порез на хонорар (а за извођаче осигуране по другом основу и доприносе) сходно члану 9. ПКУ (пример обрачуна дати су у наведеном стручном објашњењу у часопису „Рачуноводствена пракса“).

3. Ближе информације могу се добити и на сајтовима:

- www.sindikatestrade.org.rs
- www.semus.org.rs
- www.poslodavci.rs
- www.praksa.rs

Одбор за социјални дијалог

Председник

Жарко Шакић